

l'article

Quan les paraules es vesteixen de colors: les mil cares de l'àlbum il·lustrat

Què és un *àlbum il·lustrat*?

Hi ha certa confusió amb aquest gènere, ja sigui per la seva curta història o bé per la diversitat de propostes que integren aquesta nova tendència. La literatura anglosaxona el defineix com a *picture book*, però també *storybook* (llibre il·lustrat) o *picture storybook* (conte il·lustrat). Totes aquestes etiquetes defineixen un llibre on text i imatge coexisteixen de manera dependent o, fins i tot, on el dibuix pren un paper preponderant davant el text, amb una intencionalitat lúdica, creativa i emocional. Cecilia Silva-Díaz apunta que l'àlbum resta "a l'espera d'ésser definit".

En definitiva, ni existeix un criteri únic de definició, ni un consens sobre els seus orígens, així que metafòricament ho podem descriure com a poema visual. Ara bé, no hem d'entendre aquesta indefinició com quelcom negatiu, sinó com un tret que defineix el seu esperit postmodern –indeterminació, fragmentació, descanonització, ironia, hibridació i participació–. Si no, tal com diuen experts en la matèria com Lewis, correriem el perill d'encotillar-ho a través d'una definició rígida i estàtica, trets que queden molt allunyats de la naturalesa de l'àlbum il·lustrat.

Tots aquests descriptius creen un cert paral·lelisme amb l'art contemporani, fins i tot amb altres tendències d'expressió plàstica i narrativa actuals com el cinema o la publicitat, ja que tot són formes plasticonarratives úniques, contemporànies, innovadores, obertes i sense fronteres, en certa manera, transgressores.

L'àlbum il·lustrat actua com un estímul per al desenvolupament infantil, ja que és una eina fonamental d'expressió, percepció i comprensió de l'ésser humà i la seva evolució, perquè inclou, ja sigui a través de la imatge o bé del text, certes al·lusions a la història de la humanitat. Cal afegir que l'àlbum incrementa la participació activa del lector ja que fomenta les capacitats creatives i crítiques de l'infant, fet que el forma com a persona.

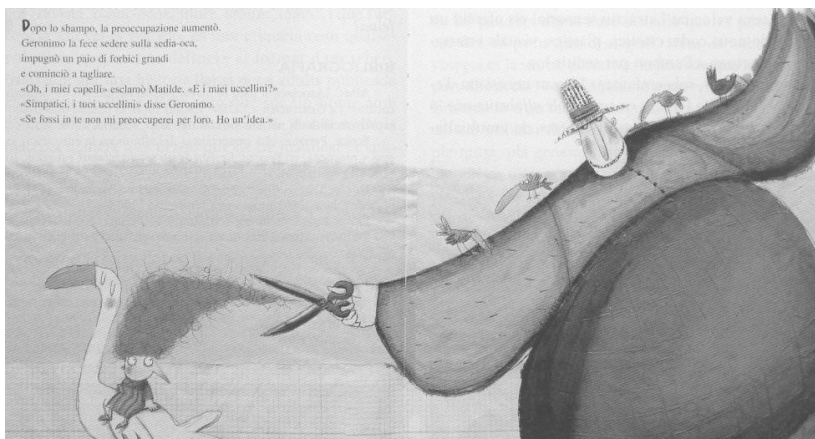
L'àlbum ofereix al lector, ja sigui un infant o bé un adult, continguts visuals per compartir, ja que les temàtiques són del tot universals i reflexives. A tall

d'exemple, en són freqüents temes com l'amistat, la por, la gelosia, l'amor i la immigració.

D'altra banda, l'àlbum, a través de les seves il·lustracions, ofereix a l'infant una aproximació al món de l'art, un primer contacte que anirà educant la seva mirada estètica i crítica vers qualsevol expressió plàstica. I és que s'ha de tenir en compte que els menuts no només entenen aquells dibuixos innocents i "infantilistes". Vivim en un món ple d'estímuls amb nous codis estètics, noves formes sensorials, plàstiques, narratives i aquestes també insereixen en l'imaginari i la formació dels més petits.

Finalment, només remarcar la importància de la doble alfabetització, o tal com apunten alguns experts: "multialfabetització". La imatge passa a ser la protagonista del llibre, és el nou alfabet clau dels temps digitals i globalitzats. Per tant, cal que tots aquells professionals que estiguin a l'entorn dels més petits, alhora que pares i mares, ensenyin el potencial narratiu del vocabulari de les imatges, a més del vocabulari de les lletres, i és que tal com diu un refrany popular: *una imatge val més que mil paraules*.

Resum de l'article *Quan les paraules es vesteixen de colors: les mil cares de l'àlbum il·lustrat*, a la revista Escola Catalana, núm.439. Abril 2007.

Dopo lo shampo, la preoccupazione aumentò.
Germinio la fece sedere sulla sedia-oca,
impugnò un paio di forbici grandi
e cominciò a tagliare.
«Oh, i miei capelli!» esclamò Matilde. «E i miei uccellini?»
«Simpatici, i tuoi uccellini» disse Germinio.
«Se fossi in te non mi preoccuperei per loro. Ho un'idea.»

© 2001 Anna Laura Cantone. Una storia ingarbugliata. Fabbri Editori

MATILDE PORTALÉS I RAGA

És doctora en Belles Arts a la Universitat Politècnica de València i il·lustradora de llibres per a infants.